

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Catechismvs, Dat is, De Christelijcke leeringhe/ in
maniere van t'samen-sprekinghe tusschen den Meester
ende den Discipel**

Coster, Franciscus

T'Antvverpen, 1607

Vande penitentie oft satis-factie.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39385

Van de Penitentie oft satis-factie.

M. Wat doet ghy nae de Biechte ?

D. Ick dancke Godt van sijn ghenaeude / segghende: *Heere, ick dancke u, dat ghy my tot noch toe ghespaert hebt, ende mijn sonden deur dit heyligh Sacrament vergheuen.* Hier nae vol-brenghe ick soo haest / ende soo neerstelijck / als ick can / de penitentie die mijn Biecht-vader my in-gestelt heeft.

M. Ist sonde, sijn penitentie niet volbrengchen?

D. Jaet: alst gheschiedt willens ende wetens / oft deur eenighe onachtsaemheydt.

M. Waer-om moet-men de penitentie volbrengchen, aen-ghesien dat ons de sonden vergheuen zijn deur de biechte?

D. Om dat in alle sonden / ende by-sonder in dood-sonden / twee quaden zijn. Het een heet-men de schuldt der sonden: ende is den af-keer van Gode / die in de dood-sonde gheschiedt / al-men deur d'ouer-treden des ghebodts byanden Godts wordt / ende verdient / van Gode al-tijdt verscheyden te zijn: in de daghelijckische sonde ist een verflauwinghe in Godts liefde. D'ander is / een onbehoorlijk toe-keeren tot eenighe creature: d'welck verdient gheboelijcke pijn: in dood-sonden d'euwighe pijn der hellen / in daghelijckische / eenighe tijdelijcke. D'eerste quaedt wordt al-tijdt in de biechte vergheuen: het tweede en wordt niet al-tijdt gansch af-ghenomen / maer d'euwighe pijn wordt in tijdelijcke verandert / die-men in dit leuen moet vol-doen / oft nae dit leuen in't vage-bier. Hier-om ist goedt / een groote penitentie van synen Biecht-vader te hebben: want dese heeft

heeft meerder cracht dan de ghene die wy van selfs aen-beerden.

M. En wordt ons de gheheele pijn, die wy veur onse ghebiechte sonden verdient hebben, niet altydts vergheuen deur de penitentie, die ons de Biecht-vader gheeft?

D. Neen-ly: want die penitentie is ghemeynelijck minder dan de sonden verdienen: nochtans nemit sy daer al-tijdt wat af / nae dat sy swaer is / ende ons berouwt groot / ende onse liefde vierigh.

M. Waer deur vol-doet dan de mensche veur dese reste?

D. Deur aelmoessen / bidden / vasten / ende andere pijnelijcke wercken / deur siekten ende andere tribulatiën patientelijck te verdraghen die Godt den mensche ouer-sendt / om hem veur sijne sonden te straffen ende daer af te supueren.

M. V Vaer deur noch meer?

D. Deur den af-laet.

M. V Wat is af-laet?

D. T'is een gifte / waer deur de Stadt-houder Christi de ghelouighen / van de gheheele tijdelijcke pijn / oft van een deel daer af / die sy veur hunne sonden souden hebben moeten lijden / ont-slaet: veur hen-lieden mildelijck uyt den schat der H. Kercken betalende / met de verdiensten Christi ende sijner Heplighen. Want als Christus sinte Peeter de sleutels des hemels gaf / soo heeft hy hem oock de maght ghegeuen alle letsels van den in-gangh inden hemel wegh te nemen.

M. Wat isser van noode, om desen te verdienen?

D. 1. Men moet wesen sonder dood-sonde / in den staet der gratien. 2. men moet vol-brengghen dat de Stad-houder Christi in-ghestelt heeft te doen.